

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΖΕΛΕΠΗΣ

Γεωπόνος

ΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΑ (ΑΠΟΣΤΡΑΓΓΙΣΤΙΚΑ-ΑΡΔΕΥΤΙΚΑ) ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ

Ὁ κάμπος τῶν Σερρῶν μέχρι τῆς ἐποχῆς τῶν Βαλκανικῶν Πολέμων ἀπετελεῖτο κατά τό πλεῖστον ἀπό τσιφλίκια ἀνήκοντα εἰς Τούρκους μπέηδες, ἐλάχιστα ἐξ αὐτῶν καί εἰς Ἑλληνας, καθὼς καί εἰς τὰ Μοναστήρια. Οἱ μικροῖδιοκτησίαι ἦσαν ἐλάχιστες καί ἀνήκαν κατά τό πλεῖστον εἰς ἐγκατασταθέντες ἀπό τὴν τουρκικὴ κυβέρνησι προσφυγες μουσουλμάνους Βοσνίους καί Κιρκασίους, ἀκόμη ὅμως μικρότερος ἦταν ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἑλλήνων μικροῖδιοκτητῶν.

Οἱ πλημμύρες ὄχι μόνον κατέστρεφαν τίς καλλιέργειαι εἰς τὴν περιοχὴ αὐτὴ, ἀλλὰ ἀρκετοὶ συνοικισμοὶ κινδύνευαν ἐπανειλημμένως νὰ πνιγοῦν ἀπὸ τὰ ὕδατα τοῦ Στρυμόνος καί τῶν χερσαίων του. Οἱ φυσικὲς συνθήκαι καί ἡ ἔλλειψη ἐνδιαφέροντος ἀπὸ τὴν τότε τουρκικὴ διοίκησι καθόρισαν ἐκτακτικὸ τρόπο ἐκμεταλλεύσεως τῆς πεδινῆς περιοχῆς τῶν Σερρῶν καί διὰ τοῦτο οἱ ἀποδόσεις τῆς ἦταν τυχαῖαι καί συμπτωματικαί. Ἀντιθέτως, στίς παρυφάς τοῦ κάμπου, ἰδιαίτερα στὰ Νταρνακοχώρια καί τὴν περιοχὴ τοῦ Παγγαίου εἶχαν ἀναπτυχθεῖ ἐλεύθερα χωριά, πυκνά, τὰ ὁποῖα ἐφήρμοζαν, κατά κάποιον τρόπο, μέ τὰ μέσα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἐντατικότερο σύστημα ἐκμεταλλεύσεως τῆς γῆς καί γι' αὐτό ἀρκετὰ εἶχαν εὐδαιμονήσει. Αὐτὴ ἦταν ἡ κατάστασι τῆς γεωργίας καί τῶν Σερραίων γεωργῶν, ὅταν ἐλευθερώθηκε ἡ περιοχὴ τό 1913 ἀπὸ τὸν ἑλληνικὸ στρατό. Ἡ γεωργία ἀσκεῖτο, κατά τὸν μᾶλλον ἐκτακτικὸ, ἀναχρονιστικὸ καί ἐμπειρικὸ τρόπο, χωρὶς καμμία ἐπιστημονικὴ μέθοδο, ἀπὸ κολλήγους. Οἱ γεωργοὶ ἦσαν ὑπόδουλοι στοὺς Τούρκους μπέηδες, χωρὶς καμμία ἀσφάλεια καί ποτέ σίγουροι, ἐάν τὴν ἐπομένη θὰ παρέμεναν στὰ χωριά τους, ὅπου εἶχαν γεννηθεῖ καί ἐνταφιάσει τοὺς γονεῖς τους.

Μέ τὴν ἀπόκτησι τῆς πολιτικῆς καί ἐθνικῆς ἐλευθερίας τῶν κατοίκων ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἐτέθησαν οἱ βάσεις γιὰ τὴν ἀπόκτησι καί τῆς οἰκονομικῆς ἀπολυτρώσεως τῶν Σερραίων ἀγροτῶν.

Ὁ ἐπακολουθήσας Ἀ' Παγκόσμιος Πόλεμος (1914-1918) παρεμπόδισε τὴν ἄμεση λύσι τοῦ ἀγροτικοῦ προβλήματος στό Νομὸ Σερρῶν. Ἐν τούτοις καί κατά τὴ διάρκειαι τῶν πολέμων αὐτῶν ἔγινε ἡ ἀναγκαῖαι νομοπαρασκευαστικὴ ἐργασία γιὰ τὴν ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτριώσι τῶν τσιφλικίων. Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀπαλλοτριώσεως αὐτῆς ἄρχισε καί ὀλοκληρώθηκε μετὰ τὴ Μικρασιατικὴ Καταστροφὴ καί τὴν ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη τῆς ἀποκαταστάσεως καί τῶν ἀγροτῶν προσφύγων.

Ἡ ἀποκατάσταση τῶν προσφύγων ὑπῆρξε ἄθλος, τόν ὁποῖο μόνον ὁ ἑλληνικός πατριωτισμός καί ἡ ἑλληνική ἀποφασιστικότητα μποροῦσαν νά ἐπιτελέσουν. Τό Ἑλληνικό Κράτος, μέ τή συνδρομή τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν (Κ.Τ.Ε.), ἀνέθεσε τό τεράστιο ἐκεῖνο ἔργο στήν Ἐπιτροπή Ἀποκαταστάσεως τῶν Ἀγροτῶν Προσφύγων (Ε.Α.Π.), οἱ ὁποῖοι στό Ν. Σερρών ἀνήλθαν εἰς 81.724 ἄτομα, προερχόμενα κυρίως ἐκ Μ. Ἀσίας, Θράκης, Πόντου καί Βουλγαρίας. Ἡ ἀνάγκη τῆς ἀποκατάστασης τῶν προσφύγων ἐπιτάχυνε καί τήν ἐκτέλεση ἑνός ἔργου, τό ὁποῖο ἀποτελεῖ δεύτερο ἄθλο τῆς ἑλληνικῆς ζωτικότητος καί δραστηριότητος. Πρόκειται γιά τά ἀποστραγγιστικά ἔργα, τά ὁποῖα εὐλόγως ὀνομάσθηκαν παραγωγικά, διότι μέ αὐτά:

1. Ἀποστραγγίσθηκαν 175.000 στρέμματα, τά ὁποῖα ἐκαλύπτοντο ὑπό τῶν ὑδάτων, ἀποτελοῦσαν νοσογόνους ἐστίες καί γι' αὐτό ἦταν ἀνεκμετάλλευτα γεωργικῶς.

2. Προστατεύθηκαν ἀπό τίς πλημμύρες 250.000 στρέμματα, τά ὁποῖα πλημμύριζαν περιοδικά καί μόνο κατά μικρές περιόδους τοῦ ἔτους ἐκαλλιεργοῦντο, μέ κίνδυνο καταστροφῆς τῶν ἐσοδειῶν.

3. Κατέστησαν ἀρδεύσιμα 30.000 στρέμματα καί διά τῆς ἐπεκτάσεως τῶν ἀρδευτικῶν ἔργων ἐπεκτάθηκε ἡ ἀρδευση καί σέ ἄλλες περιφέρειες.

4. Ἀπηλλάγη ὁ Ν. Σερρών ἀπό τήν ἐλονοσία, ἡ ὁποία ὄχι μόνον προσέβαλλε τοὺς κατοίκους καί τοὺς προδιέθετε στή φυματίωση, ἀλλά καί ἐμείωνε σοβαρά τήν ἐργατικὴ τους ἀποδοτικότητα.

Τῆ μελέτη καί ἐκτέλεση τῶν ἔργων τῶν πεδιάδων Σερρών καί Δράμας ἀνέλαβαν οἱ Ἐταιρίες «Τζῶν Μόνκς καί Υἱοί» καί «Γιωῦλεν καί Σία», τήν 20ῆ Ὀκτωβρίου 1928. Τά δαπανηθέντα ὑπό τοῦ Κράτους ποσά ἀνήλθαν γιά τά ἔργα αὐτά εἰς 1.780.000.000 προπολεμικῆς δραχμῆς καί καταναλώθηκαν ἀπό τό 1926 μέχρι τό 1936, ὅποτε ἰδρύθηκε τό Ε.Τ.Υ.Ε.Μ., τό ὁποῖο ἐξακολούθησε τήν συμπλήρωση τῶν ὡς ἄνω ἐκτελεσθέντων ἔργων. Μετά τόν Β' Παγκόσμιον Πόλεμον ἔλαβε τό ὄνομα Υ.Π.Ε.Μ. καί ἀργότερα Υ.Ε.Β.

Ἀπαραίτητη ὅμως προϋπόθεση τῆς ἐπιτυχίας τῶν παραγωγικῶν ἔργων ἀποτελεῖ ἡ κατασκευὴ ὀρεινῶν ὑδρονομικῶν ἔργων ὑπό τῆς Δασικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας. Διά τῶν τεχνικῶν ἔργων ἐπιδιώχθη ἡ διευθέτησις τῶν ὀρεινῶν κοιτῶν τῶν χειμάρρων, ἀποτρεπομένων τῶν ἀποπλύσεων καί συγκρατουμένου ἐπί τόπου τοῦ παραγομένου στερεοῦ ὑλικοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ μεταφορὰ πρὸς τήν πεδιάδα προκαλεῖ μεγάλες ζημιές. Τέτοια τεχνικά ἔργα εἶναι τά φράγματα (λιθόκτιστα ἢ ξηρολίθινα, τά συρματόπλεκτα, κλαδοπλέγματα, στραγγιστικοὶ τάφροι κλπ.)

Μέ τά φυτοκομικά ἔργα ἐπιδιώχθη ἡ δημιουργία κανονικοῦ ὑδρονομικοῦ δάσους διά τῆς ἐγκαταστάσεως, κατὰ τίς ἐκάστοτε περιπτώσεις, ποώδους, θαμνώδους ἢ δενδρώδους βλαστήσεως.